

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip allanngortinneqarnissaanut inatsimmut missingiutip (akuersissuteqaqqaarnissamik tunngavilimmik pinngitsaaliilluni atoqatiginninneq pillugu aalajangersagaq) Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissuteqaqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Aatsitassanut Inatsisillu Atuutsinneqarnerannut Naalakkersuisoq)
(Siullermeerneqarnera)

Siunnersuut pitsaasuvoq. Kisiannili aamma siunnersuutaavoq, pisariaqartoq toqqaannartumik malittaasoq, inuppassuit killissaminnik ataqqinninnginnerannit. Toqqaannartumik malittaasoq, angerlarsimaffinni, meeqqat atuarfiini, suliffeqarfinni inuiaqatigiinnilu una oqaluuserineqaranilu atorneqanngitsoq killissamik ataqqinninnanilu inuppalaassusermik ataqqinninnermut. Ukiorpasuarini ilisimaneqarpoq, uagut Kalaallit Nunaanni alianaraluaqisumik meeqqanik atorerluinermik sumiginnaanermillu ilisimaneqaatitta kingunerigaa, inuttut pitsaanngitsut kingornuttakkat ingerlaannarneri.

Taamaattumik pisariaqarluinnarpoq unikaallassinarluni oqarnissaaq, akuersissuteqaqqaarani sunaluunniit attuualarineq atoqateqarnerluunniit pinngitsaaliilluni atoqateqarnertut isigineqassasoq taamatuttaarlu pinerluttuliornertut isigineqassasoq. #Metoo-mik ingerlatsineq tamarmi, aamma uagut Istanbulimilu isumaqatigiisummik isumaqataanitta inatsisitigut tunngavissaqalersippaatigut oqallisigissallugu persuttaaneq arlalippassuartigut pisarmat. Kinguaassiuutitigut persuttaaneq taakku ilagiinnarpaat. Persuttaaneq eqqugaasunut assigiinngitsorpassuartigut kinguneqartarpoq, ilaqutariinnermi, aap, inuiaqatigiinni tamarmi. Ukiuni makkunani killissamik qaangiiffigitissimasunik sulianik naammattuuisarpugut, eqqugaasut sulinerminni inuppalaanngilluinnartumik atugassaqartinneqartunik. Taamaattumik erseqqissarnerusinnaanngilara, qanoq pingaaruteqartiginersooq nammineq allallu killissaasa ilisimaarinissaat, inuttullu ataqqeqatigiinnerup pingaaruteqarluinnarnera.

Piffissaagallartillugu pinaveersaartitsinikkut tamaanga killissimanaviannikkaluarpugut, allaat akuersissuteqaqqaarnissamik tunngavilimmik pinngitsaaliilluni atoqatiginninneq pillugu aalajangersagaq pisariaqartilerlugu. Taamaattumik nassuerutigisariaqarparput, inuttut ataqqeqatigiinnerup oqaasinngortinnissaa pisariaqartoq inatsimillu taamaattumik pilersitsinissaaq.

Politiit ukiumoortumik nalunaarusiaasa ersarissumik takutippaat, inunnut ulorianartumik pinerlunnerit amerliartortut. Pinngitsaaliinerit inuiaqatigiinni aamma annertuumik ajornartorsiutaapput. Politiit ukiumut 2021-mi nalunaarumminni allapput, Kalaallit Nunaanni atoqatigiinnikkut pinerlunnernik nalunaarutiginninnerit Danmarkimit Savalimmiunillu arfineq-pingasoriaammik amerlanerusut. Taamaattumik sulisut amerlinissaannik pisariaqartitsineq eqqumaffigissavarput, tassami politiit maannakkut sulisussaaleqimmata aammalu inatsisip taamaattup atuutilersinneqarnerani misilittakkat malillugit suliassat amerlissammata.

Danmarkimi akuersissuteqaqqaarnani pinngitsaaliilluni atoqateqarnernut tunngatillugu eqqartuussivimmi suliat amerliartorput, tamassumalu takutippaa, oqaasinnguinnissaq aammalu killeqanngitsumik pissusilersornernut killiliinissaq pisariaqartoq. Tamannali kinguneqassaaq, suliat suliarineqarnerisa amerliartoratarsinnaanerat. Taamaattumik eqqartorneqartariaqarpoq, sulisut qanoq annertutigisumik ilaneqassanersut, kalaallit nunaanni politiit saaffiginnernik suliassanngortitsinernillu amerlatsittunik naammattuussappata. Taamaattumik ataatsimiititaliaq attuumassuteqartoq piumaffigissavara misissussagaa qanoq annertutigisumik una inatsit Kalaallit Nunaanni politiinut sunniissanersoq kinguneqartitsissanersorlu, Sverigemi Danmarkimilu misilittakkat aallaavigalugit.

Demokraatit pissangagivaat inatsisip nutaap nunatsinni atuutilersinneqarnissaa. Pissanngatigaarput, inuttut ulorianartunik- aamma pinngitsaaliinernullu tunngasunik pinerliinerit appartissaneraat aammattaq kissaatiginngisamik naartulersartut atoqatigiinnermilu nappaatit sunniuteqarfigissaneraat. Peqqinnissaqarfiup ingerlatsineranut sunniissusaassaaq, suliat tamakku sunniuteqarfigissappagit, qaffappata appariarpataluunniit. Pingaarnepaatullu, pissanngatigaarput inuit ataqqinassusaannut pisariaqartumik nukittorsaataassanersoq.

Inuit ataasiakkaat eqqarsaatigalugit erseqqissassallugu pingaartuuvoq, inooqatigiikkaluaraanniluunniit, katissimagaanni, inooqatigiikkaanni allatulluunniit pinngitsaaliilluni atoqateqarnertut isigineqalissammat aappariit marluullutik akuersisimannippata. Arnat angutillu kikkulluunniit, inuusuttuugunik utoqqaagunilluunniit, toqqissisimasariaqarput uanilu pingaartuuvoq inuttut killissat ilisimaarinissaat. Tamanut toqqaannartumik oqarusuppunga: NAAGGAARNEQ AJUNNGILAQ. Naaggaarit, unitsiguk, timit nuanniillortinneqarpat. Timivit nuanningitsut eqqaamasarpai. Timit sallusanngilaq. Timi soorasaarutinu, siusinnerusukkut misigisaminut, qisuariartarpoq. Imaassinnaasoq arlaleriarlutit pinngitsaalineqarsimasutit, aamma aappararnit. Immaqa soorasaarneqarnikkut imaluunniit kingunissaanik annilaanngateqarlutit. Immaqa nipangersimaannarlutit atoqateqarputit angerlarsimaffimmi toqqissisimanissarsi piinnarlugu. Immaqa ilisimannilat, pinngitsaalineqarsimallutit. Maannalu aatsaat paasillugu? Timivit eqqaammassavaa, qaratsavit puigugaa. Taamaammat, timit unneqqariffigiuk naagaarlutillu. Aamma aappallu atoqatigiinneri aallarereeraluarussiuk, iluaalliuutigigukku unitsissinnaavat. Naameernissamut kingusinaartoqanngisaannarpoq. Uneqqusinnginnissamut utoqqatsissutissaqanngilaq, timivit misigitippatit unittariaqartoq. Tusarnaarit malugiullu inuttullu killissatit ataqqikkat. Imminut ammaffigitsi unneqqarillusilu imissinniillu naaggaarneqarsinnaaneq annilaangassutigeqinagu. Illinuna timit, illit pisinnaatitaaffiit illillu akisussaaffigaat, persuttarneqarnissannut illersussallutit. NAAGGAARNEQ AJUNNGILAQ. Ilisimavarami, qanoq unitsitsinissaq ajornarsinnaatigisoq. Uneqqusineq NAGGAARNERILLU ilinnut pitsaanerpaasinnaavoq, pingaarutilimmik ilinniutissaq nuannariinninnissinnut assigiimmik ataqqeqatigiilluni aappariinnermi. Akisussaaffik ilinniippoq. Akisussaaffik tamassinniippoq.

Taamaattumik uatsinnut aamma isumakulunnartuuvoq, uani aalajangersakkami qamuuna nipi "naaggaartoq" imaluunniit "uneqqusisoq" ilanngunneqarsimannigimmat, pinerlineqartulli ersarissumik iliuuseqarnikkut naaggaarnera kisiat atuutsinneqarluni. Soorlu assersuutigalugu ersarissumik iliuuseqannginnerup siusinnerusukkut pineqartut atoqatigiissimanagerat tunngavigineqassaaq taamaalillunilu atoqatigiinnissamut akuersisoqarsimasutut paasineqassalluni. Taamaammat paasinnittariaasera malillugu

isumaqarluinnarpunga, pineqartunut akisussaafferujussuaq tunniunneqartoq, taamaattumillu pingaartutut isigaara inatsisillu atuutilinnginnerani paasititsiniaanissamik pilersaarutit tapersersorlugit.

Eqqarsaatigigaanni, meeqqat pingasuugaangata ataaseq kinguaassiuutitigut atonerlunneqartartoq, imaassinnaavoq inersimasorpassuit ullumikkut sakkortuumik misigisaqarsimanerminnik katsorsarneqaratik inuusut, aammalu inoqarsinnaasoq eqqarsartunik naligninnaasuusoq ikiorneqannginneq taamaalillunilu pissusissamisuunngitsumik iliuuseqartarneq kinguaarit tulliinut ingerlaqqeriaannaalluni. Tassa taannarpiaq "pissusissamisoorsorinnineq" ataatsimoorluta allanngortittariaqarparput immitsinnullu eqqaassilluta, naligninnaasuunngitsoq inoqatitta killissaannik qaangiisarneq. Tamatta immikkut inuttut killissaqartugut inoqatitta killissaasa ataqqinissaat ilikkagassaraarput. Nakuuserneq sunaluunniit, aamma atoqatigiinnikkut nakuuserneq, inatsisunik unioqqutitsineruvoq tamakkiisumillu aatsaat akiorniarsinnaavarput nammineq inuttut akisussaaffimmik tiguseqataagutta. Pisortat sinaakkusiissapput pinerlineqartut pinerliisullu alianartunik imaannaanngitsunillu pisoqarsimaneranit ingerlariaqqinnissaannik ikiornissaannut.

Taamatut oqaaseqarlunga ataatsimiititaliaq sulilluarnissaanik kissaappara aappassaaneerneqannginneranilu isumaliuutissiisuttip atuarnissaa qilanaaralugu.